

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

B. Annæ Christi Servatoris Nostri Aviae Maternæ

Cuperus, Laurentius

Antverpiae, 1591

Ioseph cuius filius fuerit? & quomodo duos patres habuit. Capvt V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45194

achim, domini præparatio, seu Dominus præparavit, denotat: Maria, Domina, seu magistra maris, vel princeps mundi significat. Itaque Matthan Annæ, id est donum gratiæ, per generum eorundem Ioachim, dominus Deus præparavit Mariam, id est dominam nostram, ut ex ea nasceretur Iesus servator mundi. Atque tam insigni mysterio significando, ut animis nostris imprimamus hisce personis nomina hæc indita esse videntur. Omissis igitur de Emerentiana & Solone donec certius aliquid inveniatur de iis, Hippolitum sequamur. Ex Simeone Metaphraste & Laurentio Surio plura colligi possent, quæ ad Annæ historiâ vitæ spectant, qui orationes de præsentatione Mariæ tam Germani Constantinopolitani quam Georgij Nicomediensis Archiepiscoporum conscribit ad quem remitto cupidum Lectorem. Mariæ igitur parentes nec obscuros nec incognitos fuisse perspicuum est, tamen si nullum Reipublicæ regimen seu magistratum gesserint, sed fuisse de genere David, & qui dem satis opulentos, ostendimus. Exigit deinceps ordo historiæ, ut quem & cuius filium, Maria, Ioachim & Annæ filia virum acceperit.

*Gregor.
Nysseni
Episc. orationem de
Natali
Domini
legat.*

*Ioseph cuius filius fuerit? & quomodo
duos patres habuit.*

CAPVT V.

F 3

Vetus

Vetus est hæc quæstio, atque ad hanc à patribus variè responsum, quomodo in euāgelio legatur Ioseph duos habuisse patres, Matthæus enim scribit Iacob genuisse Ioseph, Lucas verò ait eundem filium fuisse Heli, sitque extra omnem controuersiam non esse vnum eundemque virum Iacob & Heli, sed diuersos, qui quanquam ad vnum attauū seu truncum genus suum referant, nempe Dauidem, hoc tamen per diuersos ramos seu patres factū est, videlicet Nathan & Salomonem Dauidis filios. Lucas enim, vt supra ostendimus, narrat Ioseph contingere Dauidem per Nathan, Matthæus per Salomonem. Est quoque natura cognitum fieri non posse vt vnus idemque foetus in vtero à duobus viris concipiatur, sed contingere aliquoties videmus vt ex eodem congressu & semine vnius cum foemina viri, formetur non vnus post alterum, sed simul gemini, quos eodem tēporis momento natura fouere incipit. Accidit etiā nōnunquā superfoetatio quādo per concubitus plures vno, siue cum eodē, siue altero viro post priorem foetum conceptum mulier rursus alium concipit, quem etiam, partus tempore, vno aut altero die serius enititur, sed neque hoc modo duo patres vnum filium generant. Quamobrem Christianæ fidei hostes Celsus ex Epicuri grege, contra quē Origenes scripsit, postque eum Porphyrius Philosophus, & post eos Iulianus Cæsar, atque tandem Faustus Mani-

Manichæus qui superiorum omnium argumen-
ta coaceruauit, multa esse in euangelijis non tan-
tū discrepantia, sed repugnantia sibiq; con-
tradicientia nobis obiiciunt: imò & esse in iisdē
euangelijis quæ fieri nullo modo possunt; exem-
pli causa, vni filio duos attribuisse patres, sicut
Iacob & Heli viros diuersos vnius filij, scilicet
esse patres Ioseph: implacabiliter ergo dissentire
Matthæum & Lucam in patre Ioseph, quem
Lucas Heli, Matthæus Iacob esse dicunt. Quæ-
stio igitur impresentiarum dissoluenda hæc est:
Vtrum, & quonam tandem modo vnus filius
duos possit habere patres? Ad huius verò, diffi-
cilis licet, quæstionis explicationem, obseruan-
dum imprimis præter vulgarem illam loquen-
di consuetudinē qua ciuilitatis & honoris cau-
sa senem virum patrē nominamus, & vetulam
appellamus matrem (hoc enim vrbānum est &
piū) quatuor adhuc modis in diuina scriptura
quispiam pater dici potest: Natura, Substitutio-
ne secundum Legem Mosaicam, Adoptione, &
Affinitate. Omitto etiam nunc communem il-
lam loquendi formulam quam Poeta Terētiū
habet: Natura, inquit, tu illi pater es, consiliis
ego, sic enim patronum cliens patrem nuncu-
pat. Sed quænam ex hisce patris significationi-
bus in sacra scriptura vsitatis, ad antecedentis
dissolutionem perplexæ quæstionis potissimum
conducatur, dispiciendum erit. Imprimis in hoc
consentiunt omnes, tam Philosophi quā Theo-
logi.

*Pater
quot mo-
dis quis
dicatur.*

Deute. 25

logi hoc in his esse quæ fieri nullo modo possunt ut vnus filius duos habeat natura patres, seu (quod idem est) ut à duobus viris in vna matre genitus sit. Sed vno ex tribus reliquis modis cum primo modo, quispiam duos patres habere potest. Nam duos habere patres in diuina scriptura frequens est, si vnus natura, alter ex lege Mo-
 sis pater nominetur, vel si vnus natura, alter adoptione pater sit, aut denique si vnus natura, alter affinitate pater nuncupetur. Exempla in libris sacris obuia sunt. Legimus apud Mo-
 sen in hunc modum: Quando habitauerint fratres simul, & vnus ex eis absque liberis mortuus fuerit, vxor defuncti non nubet alteri (seu alieno) sed accipiet eam frater eius, & suscitabit semen fratris sui, & primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit, ut non deleatur nomen eius ex Israel. Hæc Moses. Cuius legis beneficio ille primogenitus à secundo fratre ex fratria sua procreatus, duos habet patres, vnum naturalem alterum legalem, nam pater eius naturalis abdicat eum à se, & substituit eum in hæreditate fratris sui defuncti, atque sic suscitasse semen fratri suo dicitur: & ille filius primogenitus si naturam spectes est quidem posterioris fratris filius, sed si legem spectes, est filius prioris nempe defuncti filius: veluti supra huius libri capite secundo de posteris Salomonis & Nathan factum ostendimus, vbi posterij Nathan semen Salomoni suscitauerunt. Tertij porro modi nempe
 Adopta-

Adoptionis exēpla sunt Sara & Agar, utrāque enim hanc Ismael vocabat matrem, propterea quod Sara adoptione, & Agar natura illi mater erat. Ita & Moses duas habuit matres, nēpe Iochabed & filiam Itharaonis, hæc enim adoptavit Mosen in filium: Iochabed verò ex Amri, filio Cahat, Mosen concepit & peperit, ideoque hæc natura eius mater erat. Affinitate etiam Moses duos patres habuit, Amri scilicet & Iethro; Amri natura illi pater erat, Iethro affinitate, erat enim socer Mosis, ipseque Moses gener eius, filia enim Iethro, nomine Sephora, vxor Mosis erat. Saul consimiliter David generum suum vocat filium dicens: An hæc vox tua David fili mi? Atque hæc voculæ huius PATER plena est significandi forma, nec sunt plures. Quapropter quem magni & excellentis ingenij primitivæ Ecclesiæ patres modum elegerint quo duos patres Ioseph habeat inquiremus: Iulius Africanus, Eusebius Cæsariensis Episcopus, Ambrosius antistes Mediolanensis & Iohannes Damascenus secundo modo Iosephum duos habuisse patres scribunt, attamen inter eosdem magna adhuc discrepantia cernitur, quanquam enim in hoc consentiant quod duos habuerit patres, vnum naturalem alterum legalem nempe Heli & Iacob, hosque uterinos fratres esse, hoc est, ex eadem matre, sed diversis patribus qui etiam ex diversis familijs descenderint, quarum familiarum vnam Divus Lucas ad

Gene. 16.

Exod. 2.

Exod. 6.

Exod. 2.

1. Reg. 26

*Libr. I.
Cap. 7.*

Deute. 25

Resam, filium Zorobabel, alteram verò sanctus Matthæus ad Abiud secundum filium Zorobabelis reduxit; attamen historia qua id factum sit, utpote diuinæ scripturæ contraria fidem non meretur. Eusebius enim ex epistola Iulij Aphricani ad Aristidem asserētis hæc à Saluatoris propinquis sibi tradita scribit Matthan & Melchi in alio atque alio coniugio de vna eademque vxore Estha seu Hiestha nomine singulos filios procreasse, & Matthan quidem vxorem hanc prius habuisse, relictoque vno filio nomine Iacob, fato concessisse, qui à Salomone descenderat. Et post obitum Matthan, Melchi qui à Nathan genus duxit, cum esset ex eadem tribu sed non ex eodem genere relictam Matthan accepisse vxorem, genuisse filium Heli nomine: atque ita Iacob & Heli fratres vterinos seu vnusvteri, non tamen vnus patris: atque horum fratrum priorem nempe Iacob accepisse vxorem Heli sine liberis mortui, genuisseque ex ea Ioseph natura quidem seu germine filium suum, Legis autem præcepto filium Heli. Iam amice Lector siste pedem, & observa in his verbis apertissimum errorem, vbi Melchi dicitur genuisse Heli, cum tamen apud Lucam inter Melchi & Heli duo ponantur intermedij, nempe Matthat & Leui. Itaque Melchi non fuit pater Heli, sed Melchi genuit Leui, Leui genuit Matthat, & Matthat genuit Heli. Melchi proinde non fuit pater, sed proauus Heli secundum Lucam. Misso igitur Aphricano

Aphricano & Eusebio, iam nunc Damasce-
 num audiamus in libris de Orthodoxa fide, qui
 consimiliter scribit Iosephum natura filium
 esse Iacob, & legalem filium Heli, variat ta-
 men ordinem quo id factum sit, scribens Le-
 ui genuisse Melchi & Panther, Panther au-
 tem genuisse Barpanther, & hunc genuisse
 Ioachim patrem Virginis. Melchi autem fra-
 trem Pantheris ex illa vxore, Estha, ex qua Mat-
 than procrearat priore coniugio Iacob, postea
 genuisse Heli, quo sine liberis defuncto, Iacob
 ex vxore Heli suscitasse Ioseph, natura ergo
 filium Iacob, & Lege filiū Heli. Sed in his quo-
 que verbis manifestus est error dum scribit Le-
 ui genuisse Melchi, euangeliū enim habet quod
 Leui fuit Melchi, subaudi filius, non verō pa-
 ter. Possent tamen vt annotauit Cornelius Ian-
 senius in Commentariis suis super Cōcordiam
 euangelicam, Eusebius & Damasceus excusari
 ab his tam crassis contra euangelium erroribus,
 si Typographo vel Scriptori imputemus erro-
 rem; & pro voce Melchi in vtroque autore re-
 ponatur Matthat, neuter enim tunc discrepabit
 ab euangelio, sed quid tūc respondebimus Am-
 brosius? Traditur, inquit, Matthan, qui à Salomo-
 ne genus ducit, generasse Iacob, & Matthan, vxo-
 re superstite decessisse vita, quam postea Mel-
 chi acceperit vxorem, ex qua generatus est He-
 li. Rursus Heli, fratre suo (Iacob) sine liberis dis-
 cedente, copulatus est fratris vxori, & genuit
 ex ea

*Libr. 4.
 Cap. 15.*

Lucā 3.

In ca. 14.

*Ambr. su-
 per Lucā.*

*De con-
sensu Euā-
gelist.*

*2. Retra.
Cap. 7.
Contra
Faust.
Libr. 2.
Cap. 6.*

ex ea Ioseph. Ausculta Lector, Eusebius & Damascenus aiunt Ioseph esse legalem filiū Heli, contra Ambrosius dicit Ioseph esse naturalem filium Heli. Cum igitur veritatis sit simplex oratio, & duæ contradictoriæ nunquam sint simul veræ, aut hic aut illi incircumspectius ita fenserunt. Sed de his mox iterum. Nunc audiamus Beatum Augustinum, hic tertio modo à nobis suprā commemorato existimauit Iosephum duos habuisse patres, vnum quidem natura, alterum adoptione: Putant, ait, quæstionē istam nō posse dissolui, quo pacto Ioseph duos habuerit patres, nec intuentur quod certissimū atque facillimum est: patrem non enim tantū dici à quo quis genitus sit, sed etiam eū à quo quis fuerit adoptatus. Verū quia ipse in libro Retractionum dicit à se fuisse prætermisum quando contra Faustum scribebat, nec explicat se quomodo hæc adoptio in genealogia Christi esset adoptanda seu accommodanda, neq; tunc legisse se adhuc Iulium Africanum, de huius generationis serie plenius differentem, & se ad Africani sententiā remittat, non est operæ pretium refellere pluribus eorum opinionem qui ex autoritate Augustini Iosephum adoptione tantum esse Iacob aut Heli filium autumauerant, quasi natura fuerit filius vnus, & alterius adoptione. Sufficit quippe nobis quod pedibus in Africani eat sententiā Diuus Augustinus, qui tamen libro secundo Euang. Quærit o-
num,

num, dicit Aphricani sententiam videri infirmam, quia dum quisquam apud Iudæos defuncto fratre vel propinquo prolem de vxore eius exuscitat, illud quod nascitur nomen defuncti solet accipere, & pro confirmatione suæ sententiæ citat legem ipsam suscitandi seminis: Quando habitauerint fratres simul, & vnus ex eis absque liberis mortuus fuerit, vxor defuncti non nubet alteri, sed accipiat eam frater eius, & suscitabit semen fratris sui, & primogenitum ex ea filium, nomine illius appellabit. &c. Ioseph igitur si ex defuncti vxore superstiti, siue Heli siue Iacob sine liberis mortui, esset suscitatus ac substitutus & deputatus in locum patris sine liberis defuncti, non debebat vocari Ioseph, sed vel Heli vel Iacob. Sed etiam hanc suam sententiam de impositione nominis eius qui sine prole mortuus est in eum qui substitueretur retractat Beatus Augustinus dicens: Illud argumentum quod ideo dixi esse infirmum, quoniam eum qui nasceretur nomen defuncti Lex iuberet accipere, non est verum: nomen enim defuncti ad hoc valere Lex præcipit, vt eius filius diceretur, non ad hoc, vt hoc quod ille vocaretur. Hæc Augustinus. Atque ita videtur Aphricani adhuc sententia inconuulsa stare posse. Sed alia est efficacissima ratio cur secundo modo, nempe Natura & ex suscitato semine Ioseph duos patres non habuisse doceri potest: nam legalem filium ex vxore defuncti nemo

*Deutero.
Cap. 25.*

*2. Retrac.
cap. 12.*

*Deut. 25.
Concord.
euang. ca.
14.*

mo potest suscitare, nisi frater defuncti germanus, id quod apud Iudæos sine controuersia est, & ex verbis Moſis satis euidenter probat Iansenius loco prænominato: Inquit enim: Quando habitauerint fratres simul, hoc quidē non cōtingit nisi ex eodē patre natis: nā qui diuersos habēt natura patres, diuersas etiā capiunt hæreditates, in quibus cū habitāt, nō habitant simul. Deinde sequitur. Vxor defuncti non nubet alteri, vel ut habent Hebræa ad verbum: Nō erit vxor defuncti foris viro alieno: Nubit autem foris viro alieno cū traditur marito qui non sit è domo soceri sui prioris. Postremò iubet Lex ut accipiat eam frater eius. Pro frater autem in Hebræo est Iabā, quod nomē in vniuersa scriptura non significat nisi fratrem germanum. Haftenus Iansenius. Ex quibus perspicuum fit duos fratres vterinos duntaxat, à suscitando semine, secundum Legis præscriptum, alienos & ineptos censeri, quia quom diuersos habeant patres, diuersas quoque hæreditates capiunt, & foris non simul habitare dicuntur. Cū igitur Iacob & Heli non fuerint fratres germani, sed communi omnium supraſcriptorum Ecclesiæ Catholicæ patrum suffragio vterini tantummodò extiterint, non possunt esse Iosephi patres secundo modo, siue hic siue ille natura Iosephi pater sit, neuter enim Legis mādato pater ei esse potest. Hanc suprapositam vocem Iaban, id est germanus frater, si æqua lance expendisset Cæsar Baroni-
ronius,

ronius, atque Aphricani & Damasceni dissonantiam de Iosephi patribus perpendisset, non tam temere Cornelij Iansenij & recentiorum sententiam reiecisset, vel Aphricano hac in disputatione plus tribuendum censuisset. Neque tamen Iansenij in verba iuro totus. Nam Booz, in libro Ruth, Maalonis non germanus frater erat, neque in eadem hereditate paterna habitabat, sed propinquus duntaxat. Contendit igitur Melchior Canus Episcopus Canariensis, eos fratres dici habitare simul, qui in eadem domo vel in eadem ciuitate habitant, licet non in eadem hereditate paterna. Nunc tandem quæ fusius explicauimus contrahamus, & quia primo modo videlicet Natura vterque Iosephi pater esse non potest; deinde nec secundo modo Natura & Substitutione seminis quia non fuerunt germani fratres aut cognati germani, sed ex alieno sanguine, sed nec cum euangelio Aphricanus & Damascenus conueniunt, neque etiam tertio modo videlicet Natura & Adoptione, (hanc enim adoptionem retractat Augustinus) quarto sanè aut modo nullo Heli & Iacob esse patres Iosephi concluditur: sed quom vterque euangelista Matthæus & Lucas vtrumque hunc, nempe Iacob & Heli, esse Iosephi patrem scribāt necessariò consequitur hosce duos Iacob & Heli quarto modo, nempe Affinitate, id est, iure coniugali, seu lege vxoria, quam dicunt ex parte vxoris, patres esse. Sicut ergo Iacob naturaliter genuit

*Locorum
theolog.
lib. II.*

genuit Ioseph virum Mariæ, ita & Ioseph fuit Heli filius, quia gener eius, hoc est, ex parte coniugis suæ fuit Heli filius. In genealogia enim Christi Matthæus per naturæ lineam à David primum descendendo per Zorobabel qui fuit de stirpe David per Abiud vnum Zorobabelis filium descendit ad Ioseph; quæ tamen linea ad Christum aspicienti legalis est. Christus enim lege vxoria tantum Iosephi filius est, nā quod in ea natum est, de Spiritu sancto est, supra omnem modum naturalem. E contrario Lucas Euangelista, per coniugalis legis ordinem à Iosepho per socerum eius Heli, quem & Helioachim vocatū diximus, ascendit ad Rhesam alterū Zorobabelis filium, & per Rhesam ad Nathan fratrem Salomonis, atque per hunc ad David, Iesse & ceteros intermedios ad Abraham, & ab Abr. denique ad Adam & Deum, quæ nihilominus ascendendi formula, si Christum respicies, est naturalis genealogiæ Christi series. Nam quum non sit consuetudinis, vt ait B. Hieronymus, mulierum in generationibus ordinem texere, commodum non à Maria vera matre Christi, sed ab eius naturali patre Heli seu Ioa-chim Iosephi socero ascendendo ad David & Abraham ostendit Christum Mariæ filium ad domum David & Abraham pertinere, atque ita Ioseph qui de domo David erat iure propinquitatis quia de vna tribu nempe Iuda, Ioseph & Maria ambo erant, & pater Mariæ Helioachim

*In i. cap.
Matth.*

*Num. vi.
cap.*

chim nullos habuerit filios, hæreditas eius necessario ad filiam deuoluebatur Mariam videlicet, quamobrem ipsa vni de tribu seu cognatione sua nubere debuit. Nunc priusquam in B. Annæ historia longius procedam, diligenter inquirendum est vtrum ante Mariam vel post eam, Ioseph uxorem aliquam habuerit, vel potius virgo virginem duxerit, & cum virgine virgo permanferit?

*An Ioseph dum esset sponsus Virginis,
virgo fuerit? permanferitq; virgo?
& quando mortuus sit.*

CAPVT VI.

ANtiqua est etiam hæc quæstio, quæ non exiguæ autoritatis patribus Ecclesiæ Catholicæ negotium quondam fecit, nam non defuere quidam, vt scribit Diuus Hieronymus, qui fratres Domini filios fuisse Ioseph de alia uxore suspicati sunt, sequentes deliramenta apocryphorum, & à quadam Escha muliercula confingentes, sed nos, inquit Diuus Hieronymus, sicut in libro quem contra Heluidiū scripsimus continetur, fratres Domini non filios Ioseph sed consobrinos Saluatoris, Mariæ liberos intelligimus materteræ Domini quæ esse dicitur mater Iacobi Minoris & Ioseph & Iudæ, nā

*Super
Matth.
cap. 12.*

*Fratres
Domini
qui:*

G

Fratres